

**Gemeente
Haarlem**

Specifieke uitkering aanpak Energiearmoede

Plan van aanpak

1 juni 2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Over de uitkering	3
3.	Projectdoel	4
4.	Doelgroep	4
5.	Activiteiten	5
5.1	Verwarmingssysteemaanpak	5
5.2	Witgoedregeling	6
5.3	Isolatieprogramma	7
5.4	Coaching + energiebesparende producten + installatie	7

1. Inleiding

De energiekosten zijn sinds vorig jaar enorm gestegen. Het kabinet heeft diverse ondersteuningsmaatregelen aangekondigd om deze kostenstijging te verzachten. Onderdeel van de ondersteuningsmaatregelen is de Specifieke Uitkering voor bestrijding van energiearmoede (vanaf nu: SPUK).

Met de SPUK heeft gemeente Haarlem ruim 1 miljoen euro van de rijksoverheid ontvangen om kwetsbare huishoudens te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om hun energierekening te verlagen.

Dit document dient als plan van aanpak voor de uitvoer van het SPUK-project.

NB: dit plan beperkt zich tot de concrete uitvoer van de SPUK en is niet bedoeld als overkoepelende aanpak voor de bestrijding van (energie)armoede.

2. Over de uitkering

In een brief van het Ministerie van BZK van 10 december 2021 staan meer details over de SPUK. Het totaalbedrag binnen regeling is 150 miljoen euro en gaat uit van ongeveer 550 duizend huishoudens. Dit aantal is gebaseerd op een onderzoek uit 2019 van TNO.

Gemeente	Ontvangen uitkering	Aantal huishoudens
Haarlem	€ 1.038.191	+/- 4000

Het algemene doel is het verlagen van de energierekening bij bewoners met energiearmoede.

De volgende voorwaarden zijn van kracht:

- De ontvangen gelden moet uiterlijk 1 mei 2023 besteed zijn.
- De uitkering mag niet leiden tot een verhoging van de waarde van het bezit van de woningcorporaties.
- Het bedrag mag niet als geld worden uitgekeerd aan een huishouden.

Het staat gemeenten vrij om invulling aan de activiteiten, het budget en het aantal deelnemende huishoudens. Verantwoording vindt plaats via de SISA-methodiek.

3. Projectdoel

Het project wordt opgedeeld in verschillende activiteiten. Het project is succesvol als het volgende overkoepelende projectdoel is behaald:

Het project heeft voor 01-05-2023 het per activiteit gespecificeerde aantal huishoudens aantoonbaar bereikt én de maatregelen geïmplementeerd.

Aantoonbaar bereik zoals beschreven in het projectdoel betekent:

Registratie van postcode + huisnummer + toevoeging (indien van toepassing) + de uitgevoerde activiteit(en), bijgehouden in een centrale lijst of database.

Naast het projectdoel gelden er nog een aantal uitgangspunten bij de uitvoer van het project:

- Het blijvend verlagen van de energierekening bij inwoners met een krappe beurs is een speerpunt;
- We betrekken het lokale MKB waar dat mogelijk en realistisch is;
- Er wordt nauwe samenwerking met woningcorporaties en huurdersverenigingen gezocht;
- Samenwerking in de regio, met het sociaal domein en andere relevante partijen is een belangrijk uitgangspunt in het project.

4. Doelgroep

De doelgroep waar we ons op richten zijn de Haarlempashouders én gerechtigden die (nog) niet in bezit zijn van de pas, maar wel aan de voorwaarden voldoen.

In Haarlem zijn momenteel ongeveer 7300 Haarlempashouders. Dit aantal is, samen met de groep gerechtigden op een pas, veel hoger dan de aantallen in het onderzoek van TNO waarop de SPUK is gebaseerd.

Volgens het TNO-onderzoek is de onderverdeling van de woonsituatie van de huishoudens als volgt:

- Huurders via woningcorporatie: 75%
- Huurders via particuliere verhuurder: 15%
- Huiseigenaren: 10%

Dit komt grofweg overeen met de situatie in Haarlem na een inventarisatie van onze doelgroep. De activiteiten in het project houden rekening met deze onderverdeling van de doelgroep. De verwachting is dat het budget toereikend is voor een kwart van de huishoudens met een Haarlempas.

5. Activiteiten

Het beschikbare bedrag in de SPUK is niet voldoende om voor alle in aanmerking komende huishoudens maatregelen te faciliteren die substantieel bijdragen aan een blijvende verlaging van de energierekening. Aangezien dit wel een uitgangspunt is, in combinatie met het gegeven dat niet alle huishoudens bereikt zullen worden of mee willen doen, maakt dat we ons richten op activiteiten die per huishouden meer zullen kosten dan het bedrag van de uitkering gedeeld door het aantal huishoudens uit het TNO-onderzoek.

Binnen het project wordt een viertal activiteiten uitgevoerd:

1. Verwarmingssysteemaanpak
2. Witgoedregeling
3. Isolatieprogramma
4. Coaching + energiebesparende producten + installatie

Per activiteit geldt dat:

- er in de vervolgfase een gedetailleerder plan wordt opgesteld;
- er wordt ingezet op een (sub)doelgroep waar de betreffende activiteit van toepassing is en het verwachte effect hoog zal zijn;
- er een uitvraag bij externe partijen wordt gedaan voor de uitvoer;
- de (gemiddelde) kosten per huishouden worden vastgesteld na de selectie van de uitvoerende partijen en detailuitwerking van de plannen;
- er een maximum budget wordt vastgesteld en daarmee ook een maximum aan het aantal deelnemende huishoudens wordt gesteld;
- we op basis van de opgedane ervaring budget toekennen aan de onderdelen die effectief bijdragen aan het beoogde resultaat;
- er rekening wordt gehouden met verhoging van de budgetten op een later moment door mogelijke extra bijdragen vanuit de rijksoverheid of andere middelen;
- er registratie plaatsvindt van de uitgevoerde maatregelen per adres (zonder persoonsgegevens, maar nodig voor verantwoording aan ministerie).

5.1 Verwarmingssysteemaanpak

Veel radiatoren zijn oud, vuil in de leidingen hoopt zich op en de cv-installatie is niet optimaal ingeregeld. Dit veroorzaakt energieverstopping en de bewoners ervaren minder comfort.

Onderdelen

De verwarmingssysteemaanpak richt zich op de volgende onderdelen:

- Radiatoronderhoud (doorspoelen leidingen, indien vervuild)
- Waterzijdig inregelen
- Temperatuur van de CV (zet hem op 60)
- (Slimme) klokthermostaat
- (Slimme) thermostaatradiatorknoppen

Doelgroep

De aanpak is primair gericht op sociale huurders met een woning met een slecht energielabel en waarbij (vermoedelijk) sprake is van energiearmoede.

Omdat energiearmoede van veel factoren afhankelijk is en er ook een continue verschuiving plaatsvindt, zal er in de samenwerking tussen de gemeente en de corporaties een zo goed mogelijke inschatting worden gemaakt van de complexen, straten en/of buurten waar de aanpak zo effectief mogelijk is.

Schatting van het aantal deelnemers voor deze activiteit is 700 huishoudens.

Aandachtpunten en voorwaarden

- Aanhaken op reguliere onderhoudsmomenten van de Cv-ketel van de woningcorporaties waar mogelijk
- De betrokken installatiebureaus naast het reguliere onderhoud ook de andere onderdelen laten installeren waar van toepassing
- Declaratie van kosten voor de extra maatregelen bij de gemeente door installatiebureau of de corporatie, op basis van vooraf afgestemde tarieven

5.2 Witgoedregeling

(Verouderd)witgoed is een grote energieverbruiker in een huishouden. Vervanging van deze apparatuur kost veel geld, terwijl de terugverdientijd door de huidige energieprijzen sterk is gedaald.

Onderdelen

De witgoedregeling binnen dit project richt zich op de volgende apparaten:

- Koelkasten
- Koel-/vrieskasten
- Wasmachines
- Wasdrogers (minder essentieel, maar groot energieverbruik en in veel huishoudens wel aanwezig i.v.m. beschikbare ruimte)

Doelgroep

Huishoudens die onder bewind van een bewindvoerder staan, optioneel uitgebreid met huishoudens met een doorverwijzing vanuit het sociaal wijkteam of budgetcoach.

Schatting van het aantal deelnemers voor deze activiteit is 200 huishoudens.

Aandachtpunten en voorwaarden

- Betrekken van bewindvoerders, budgetcoaches en sociaal wijkteam
- De bewoner of bewindvoerder plaatst een bestelling van een apparaat in de webshop met vooraf geselecteerde apparaten
- Alleen vervanging van onzuinige apparatuur en met een minimum leeftijd
- Bezorging en installatie van het apparaat
- Afvoeren van het oude apparaat en laten recyclen
- Lokale (elektronica)leverancier betrekken waar mogelijk

5.3 Isolatieprogramma

Een goed geïsoleerd huis heeft veel voordelen: minder kou en tocht, een lagere energierekening en minder CO₂-uitstoot. Twee van de drie woningen in Nederland hebben nog geen goede isolatie.

Onderdelen

Het isolatieprogramma richt zich op de volgende onderdelen:

- Spouwmuurisolatie
- Vloerisolatie
- Beglazing voor woonkamer (geen kozijnen)

Doelgroep

Woningeigenaren met een laag energielabel of slechte energetische schil van de woning.

Schatting van het aantal deelnemers voor deze activiteit is 250 huishoudens.

Aandachtpunten en voorwaarden

- De uitvoerende partij ontzorgt de bewoner van begin (opname van de woning) tot het eind (installatie van de maatregel) in het proces
- Levering en tijden van installatie staan momenteel onder druk
- Gebruik maken van kennis van andere gemeenten met succesvolle implementatie van een dergelijke regeling

5.4 Coaching + energiebesparende producten + installatie

In de projecten voor de RRE en de RREW hebben we onder andere ingezet op coaching en kleine energiebesparende maatregelen. Met de deur-aan-deur acties hebben we ongeveer de helft van de huurders bereikt. Dat betekent dat ook de helft van de bewoners niet heeft meegedaan. En bij de bewoners die wel meegedaan hebben, weten we niet zeker of de producten daadwerkelijk geïnstalleerd zijn en zal de hoeveelheid producten ook niet altijd toereikend voor de hele woning geweest zijn.

Onderdelen

De coaching en installatie richt zich op:

- Coaching van bewoners gericht op energiebesparing
- Levering van producten op maat voor een woning, waaronder radiatorfolie, tochtstrips en ledlampen
- Installatie van de producten in de woning
- Instructie over het gebruik

Doelgroep

Deze activiteit kan breed ingezet worden. Meestal ook als andere activiteiten niet geschikt zijn of op een bepaalde doelgroep gericht zijn.

Schatting van het aantal deelnemers voor deze activiteit is 800 huishoudens.

Aandachtpunten en voorwaarden

- Ontzorgen van de bewoners, geen ongebruikte pakketten op Marktplaats
- Gebruik maken van kennis en ervaring uit RRE en RREW projecten

Dit is een uitgave van gemeente Haarlem,
1 juni 2022

Tekst: H. Takens, E. Jitta en R. Atkins
Fotografie: Gemeente Haarlem,
Ontwerp: Gemeente Haarlem,

Postbus 511
2003 PB Haarlem
Tel. 14 023

haarlem.nl